

AUTORIAUS ŽODIS

Kai augau Naujojo Džersio priemiestyje, apie mūsų gimtąjį miestelį sklandė dvi legendos.

Viena buvo apie garsų mafijos vadeivą, gyvenusį prašmatniuose rūmuose, saugomuose geležinių vartų ir ginkluotos sargybos; sklido gandai, kad už tų vartų buvo krosnis šiukšlėms deginti, kuri galėjo būti naudojama ir kaip laikinas krematoriumas.

Kita legenda, kuri įkvėpė šią knygą — apie šalia jo valdų ir netoli pradinės mokyklos už spygliuotos vielos tvoros ir oficialaus perspėjimo DRAUDŽIAMA ZONA esantį „Nike“ raketinio valdymo centrą su branduoliniais pajėgumais.

Vėliau sužinojau, kad abi legendos buvo tikrovė.

Deizė vilkėjo prigludusią juodą suknelę su tokia gilia iškirpte, kad būtų galėjusi mokytį filosofijos.

Jos taikiny sėdėjo baro gale apsirengęs pilką šviesiais ruoželiais kostiumą. Chm. Vyrukas ganėtinai senas, galėtų būti jos tėtis. Todėl Deizei gali būti sunkiau suvaidinti savo vaidmenį, kita vertus, galbūt ir ne. Niekad nežinai su tais seniais. Kai kurie iš jų, ypač neseniai išsiskyre, labai mėgsta didžiutis ir įrodinėti, jog dar turi parako, net jei niekada jo ir neturėjo.

Ypač jei niekada neturėjo.

Iš lėto eidama per salę Deizė jautė, kaip nuolatinių klientų akys it sliekai slysta jos nuogomis kojomis. Pasiekusi baro galą, gana demonstratyviai atsisėdo ant kėdės šalia vyro.

Taikiny žvelgė pro viskio stiklą priešais save tarsi čigonė į krištolo kamuolį. Ji laukė, kada vyras atsisuks. Neatsisuko. Akimirką Deizė tyrinėjo jo profilį. Barzda buvo vešli ir žila. Nosis išpurtusi, atrodė lyg būtų padaryta iš glaisto, beveik kaip Holivudo filmuose. O plaukai ilgi, išsidraikę gaurai.

Antra santuoka, nusprendė Deizė. Ir, iš visko sprendžiant, antras skyrybos.

Deilas Mileris — toks buvo taikinio vardas — švelniai paėmė viskio stiklą. Jis apglėbė jį abiem rankomis tarytum sužeistą paukštį.

— Labas, — tarė Deizė, įgudusiu judesiu papurtydama plaukus.

Milerio galva pasisuko į ją. Vyras pažiūrėjo tiesiai jai į akis. Deizė laukė, kada vyro žvilgsnis nuslys į jos iškirptę — prakeikimas, netgi moterys neatsilaikydavo jai vilkint šią suknelę, tačiau Mileris ir toliau žvelgė tiesiai.

— Labas, — atsiliepė jis.

Tada vėl įsistebeilijo į savo viskį.

Paprastai Deizė leisdavo taikiniui užkalbinti ją. Tokia buvo kabinimo taktika. Ji pasisveikindavo, nusišypsodavo, ir vyrukas pasiteiraudavo, ar galėtų pavaišinti gėrimu. Patys žinote, kaip būna. Tačiau Mileris, rodės, nebuvo nusiteikęs flirtuoti. Nugėrė didelį gurkšnį viskio, tada dar vieną.

Gera. Mėgsta stiprius gėrimus. Tai palengvins jos užduotį.

— Ar galėčiau kuo padėti? — paklausė jis.

Stambus, pagalvojo Deizė. Būtent toks žodis šovė į galvą. Net vilkėdamas šį šviesiai dryžuotą pilką kostiumą Mileris priminė Vietnamo karo veteraną; netgi balsas skambėjo kimiai. Jis buvo iš tų vyresnių vyrų, kurie Deizei atrodė keistai seksualūs, nors turbūt ją veikė visos tos kalbos apie tėčio įtaką dukroms. Deizei patiko vyrai, su kuriais ji jausdavosi saugi.

Jau seniai buvo sutikusi tokį.

Metas išbandyti kitą taktiką, pagalvojo Deizė.

— Ar nieko prieš, jei tiesiog pasėdėsiu šalia? — Deizė palinko artyn, pasitaisė iškirptę ir sušnabždėjo: — Čia toks vienas vyrukas...

— Neduoda tau ramybės?

Kaip miela. Jis nė nesistengė vaidinti didvyrio, kaip dauguma tų mulkių, kuriuos buvo sutikusi iki šiol. Deilas Mileris ištarė tai ramiai, dalykiškai, netgi riteriškai — kaip vyras, kuris nori ją apginti.

— Ne, ne... ne tai.

Jis ėmė žvalgytis aplinkui.

— Kuris iš jų?

Deizė palietė jo ranką.

— Nieko tokio. Iš tiesų. Tiesiog... šalia tavęs jaučiuosi saugi, supranti?

Mileris vėl pažiūrėjo jai į akis. Toji išpurtusi nosis netiko prie veido, tačiau jos galėjai beveik nepastebėti — tokios skvarbios buvo jo mėlynos akys.

— Žinoma, — atsargiai atsiliepė jis. — Ar galiu pavaišinti tave gėrimu?

Maždaug tokios įžangos Deizei ir reikėjo. Ji buvo gera pašnekovė, ir vyrai — vedę, vieniši, besiskiriantys, visokie — visuomet mielai jai atsiverdavo. Deilas Mileris užtruko šiek tiek ilgiau nei paprastai — prabilo po ketvirtos taurelės, jei ji neklusta, — tačiau galų gale išsipasakojo apie gresiančias skyrības su Klara, taip, antrąją žmoną, kuri buvo aštuoniolika metų už jį jaunesnė. („Turėjau žinoti, ar ne? Koks aš kvailys.“) Dar po vienos taurelės papasakojo apie du vaikus, Rajaną ir Simonę, kovą dėl jų globos, darbą finansų srityje.

Jai taip pat teko atsiverti. Tai buvo būtina. Reikia skatinti atvirumą. Tokiai progai ji turėjo paruoštą istoriją — žinoma, visiškai išgalvotą, — tačiau kažkas Milerio elgesyje privertė papildyti ją trupučiu tiesos. Vis dėlto ji niekada nepapasakotų jam visos tiesos. Niekas jos nežino, išskyrus Reksą. Ir netgi Reksas žino ne viską.

Jis gėrė viską. Ji gėrė degtinę. Ji bandė sukčiauti. Dukart nusinėšė pilną taurelę į vonios kambarį, išpylė degtinę į kriauklę ir pripylė vandens. Kai atėjo žinutė nuo Rekso, vis dėlto Deizė jautėsi truputį apsvaigusi.

P?

P reiškia „pasirengusi“.

— Viskas gerai? — paklausė Mileris.

— Taip. Tai tik draugas.

Ji atrašė *T* vietoje „taip“ ir atsisuko į jį. Paprastai tada ji pasiūlydavo eiti į kokią ramesnę vietelę. Dauguma vyrų skubėdavo pasinaudoti galimybe — šiuo atveju vyrai tokie nuspėjami, tačiau ji nebuvo tikra, kad toks tiesioginis pasiūlymas tiks ir Deilui Mileriui. Ne todėl, kad jis atrodytų abejingas. Tiesiog jis atrodė kažkaip — ji nežinojo, kaip tai įvardyti — aukščiau to.

— Ar galiu kai ko paklausti? — pradėjo ji.

— Tu visą vakarą mane kamantinėjai.

Jo liežuvis lengvai pynėsi. Gerai.

— Ar turi automobilį? — pasiteiravo ji.

— Turiu. Kodėl klausai?

Ji apsidairė.

— Ar galėčiau, aa, paprašyti, kad parvežtum mane namo? Aš gyvenu netoliese.

— Žinoma, jokių problemų. — Ir pridūrė: — Man gali prireikti šiek tiek laiko, kad prablaivėčiau...

Deizė nušoko nuo kėdės.

— O, nieko tokio. Aš pareisiu.

Mileris išsitiesino.

— Pala, ką?

— Man jau reikia namo, bet jei negali vairuoti...

— Ne, ne, — tarė jis, sunkiai atsistodamas. — Aš tave parvešiu.

— Jei būtų nesunku...

— Nesunku, Deize.

Bingo! Jiems pajudėjus durų link, ji skubiai parašė žinutę Reksui.

MP

„Mes pakeliui.“

Kai kas galėtų pavadinti tai sukčiavimu ar apgavyste, tačiau Reksas tvirtino, jog tai „teisingi“ pinigai. Deizė nebuvo dėl to tokia tikra, tačiau ir kalta nesijautė. Tiek plano vykdymas, tiek motyvas buvo paprasti. Vyras ir moteris skiriasi. Kova dėl vaikų globos darosi bjauri. Abi pusės nevilty. Žmona — arba vyras — taip pat galėtų pasinaudoti jų paslaugomis, nors iki šiol kreipiasi tik žmonos — pasamdo Reksą padėti jai šiame kruviname mūšyje. Kaip jis tai daro?

Pričiumpa vyrą už vairavimą išgėrus.

Ar yra geresnis būdas įrodyti, kad vyras — blogas tėvas?

Štai tokia buvo jų plano schema. Deizės užduotis susidėjo iš dviejų dalių: ji turėjo pasirūpinti, kad taikinys pasigertų, o tada pasodinti jį už vairo. Reksas, kuris buvo policininkas, sustabdydavo juos ir suimdavo už vairavimą esant neblaiviam — ir taukšt, jų klientės byla sparčiai pasistūmėja į priekį. Reksas laukdavo patruliniam automobilyje už poros kvartalų. Jis visuomet susirasdavo nuošalią vietelę šalia baro, kuriame jų taikinys tą vakarą gerdavo. Kuo mažiau liudininkų, tuo geriau. Nereikėjo jokių klausimų.

Sustabdai, areštuoji ir gyveni toliau.

Jie abu išgriuvo pro duris į stovėjimo aikštelę.

— Čionai, — pasakė Mileris. — Mano automobilis štai ten.

Aikštelė buvo išklota smulkiais akmenukais. Mileris spardė juos, eidamas prie savo pilkos „Toyota Corolla“. Jis susirado raktus. Automobilis dukart dusliai kvaktelėjo. Kai Mileris pasuko prie keleivio durelių, Deizė sutriko. Negi jis nori, kad vairuotų jį? Dieve, reikia tikėtis, kad ne. Gal jis labiau nusišniojęs, nei jai atrodo? Būtų labiau tikėtina. Tačiau ji greitai suvokė, kad jos nuogaštavimai nepasitvirtino.

Deilas Mileris atidarė jai dureles. Kaip tikras džentelmenas. Deizė jau seniai buvo sutikusi tokį džentelmeną. Ji nė nesuprato, ką jis daro.

Jis laikė dureles. Deizė įslydo į vidų. Deilas Mileris palaukė, kol ji atsisėdo ir patogiai įsitaisė, tada rūpestingai uždarė dureles.

Deizė pajuto kaltės smilktelėjimą.

Reksas ne kartą buvo sakęs, jog jie nedaro nieko neteisėto ar netgi neetiško. Visų pirma, jų planas ne visada pavykdavo. Kai kurie vyrukai nesilankydavo baruose. „Tokių atveju, sakydavo Reksas, jam niekas negresia. O mūsų vyrukas jau geria, ar ne? Tu tiesiog jį truputį stumteli, ir viskas. Bet juk jam nebūtina gerti ir vairuoti. Galų gale renkasi jis. Tu nelaikai įrėmusi ginklo jam į galvą.“

Deizė užsisėgė saugos diržą. Deilas Mileris padarė tą patį. Jis užvedė automobilį ir įjungė atbulinę pavarą. Po ratais sutraškėjo

akmenukai. Išsukęs iš savo stovėjimo vietos, Mileris sustojo ir kurį laiką žiūrėjo į Deizę. Ji bandė šypsotis, tačiau jos lūpos trūkčiojo.

— Ką tu slepi, Deize? — paklausė jis.

Moters kūnu nuvilnijo lengvas šaltukas, tačiau ji neatsakė.

— kažkas tau atsitiko. Matau iš tavo veido.

Nežinodama, ką daryti, Deizė pamėgino nuleisti viską juokais.

— Juk papasakojau tau savo gyvenimo istoriją bare, Deilai.

Mileris luktelėjo dar sekundėlę, galbūt dvi, tačiau jai atrodė, jog visą valandą. Pagaliau vyras pažiūrėjo priešais save ir pajudėjo. Kol jie važiuavo per aikštelę, vyras neištarė nė žodžio.

— Suk į kairę, — tarė Deizė, girdėdama įtampą savo pačios balse. — O tada antra gatvelė dešinėje.

Deilas Mileris vairavo tylėdamas, atsargiai atlikdamas posūkius, kaip daro žmogus, kai per daug išgeria, bet nenori būti sustabdytas. Jo tojota buvo švari, be jokių asmeniškų smulkmenų ir šiek tiek per stipriai atsidavė oro gaivikliu. Kai Mileris įsuko į antrą gatvelę dešinėje, Deizė sulaukė kvėpavimą ir ėmė laukti, kada pamatys Rekso švyturėlius ir išgirs sireną.

Ši dalis labiausiai baugindavo Deizę, nes ji niekada nežinodavo, kaip jų taikinys sureaguos. Vienas vyrukas bandė bėgti, nors suvokė savo pastangų beprasmiškumą dar nepasiekęs kito kampo. Kai kurie pradėdavo keiktis. Kiti — gana didelė dalis — imdavo verkti. Tai būdavo blogiausia. Suaugę vyrai, ką tik šauniai flirtavę su ja, kai kurie vis dar glostantys ją per suknelę, staiga imdavo bliauti kaip darželinukai.

Jie akimirksniu suvokdavo padėties rimtumą. Ir šis suvokimas pribaidavo juos.

Deizė nežinojo, ko tikėtis iš Deilo Milerio.

Reksas apskaičiuodavo laiką matematiniu tikslumu, tad tarsi to laukę už jų sužybsėjo mėlyni švyturėliai ir pasigirdo patrulių automobilio sirena. Deizė pasisuko ir pažiūrėjo į Deilo Milerio profilį, bandydama įvertinti jo reakciją. Jei Mileris sunerimo ar nustebo,

veidas to neišdavė. Jis buvo susikaupęs, netgi ryžtingas. Parodė dešiniąjį posūkį ir atsargiai pasukęs sustojo prie šaligatvio krašto, o Reksas sustojo paskui jį.

Sirena nutilo, tik mėlynas švyturėlis vis sukosi.

Deilas Mileris įjungė laisvą pavarą ir atsisuko į Deizę. Ji nežinojo, ką manyti apie jo veido išraišką. Nustebusi? Užjaučianti? Susitaikanti, neva „ką padarysi?“?

— Ką gi, ką gi, — ištarė Mileris. — Regis, praeitis mus pasivijo, a?

Jo žodžiai, intonacija, veido išraiška sutrikdė Deizę. Ji norėjo šūktelėti Reksui, kad paskubėtų, tačiau jis delsė, kaip paprastai daro policininkai. Deilas Mileris nenuleido nuo jos akių, netgi kai Reksas pagaliau pasibeldė į jo langą. Mileris lėtai pasuko galvą ir nuleido stiklą.

— Ar kas atsitiko, pareigūne?

— Prašyčiau vairuotojo pažymėjimą ir automobilio registracijos dokumentus.

Deilas Mileris padavė juos pareigūnui.

— Ar šįvakar gėrėte, pone Mileri?

— Gal vieną burnelę.

Bent jau šiuo atsakymu jis patvirtino esąs toks pat kaip ir visi kiti taikiniai. Jie visada meluodavo.

— Prašyčiau trumpam išlipti iš automobilio.

Mileris atsisuko į Deizę. Ji vos nesusitraukė nuo jo žvilgsnio. Įsistebeilijo į priekį, vengdama akių kontakto.

— Pone? Aš paprašiau, kad...

— Žinoma, pareigūne.

Deilas Mileris uždėjo ranką ant durų rankenėlės. Kai automobilyje užsidedė šviesa, Deizė akimirką užsimerkė. Mileris stenedamas išsiritė lauk. Jis paliko dureles atviras, tačiau Reksas ištiesė ranką ir užtrenkė jas. Langas tebebuvo praviras, tad Deizė galėjo girdėti.

— Pone, norėčiau, kad atliktumėt blaivumo patikrinimą.

— Galėtume to išvengti, — tarė Deilas Mileris.

— Atsiprašau?

— Kodėl iškart nedavus man alkotesterio, juk būtų paprasčiau?

Toks pasiūlymas suglumino Reksą. Jis greitai žvilgtelėjo Mileriui per petį ir sugavo Deizės žvilgsnį. Ji nežymiai truktelėjo pečiais.

— Juk turite alkotesterį automobilyje? — pasiteiravo Mileris.

— Taip, turiu.

— Tad nešvaistykime nei jūsų, nei mano ar tos žavios damos laiko.

Reksas dvejojo.

— Gerai, prašau palaukti čia.

— Žinoma.

Kai Reksas nusisuko eiti į savo automobilį, Deilas Mileris išsitraukė ginklą ir du kartus iššovė Reksui į pakaušį. Pareigūnas susmuko ant žemės.

Tada Deilas Mileris nukreipė ginklą į Deizę.

Jie sugrižo, pagalvojo ji.

Jie surado mane, po visų šių metų.